

ПРАКТЫКУМ ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

ПАДРЫХОЎКА ДА ЦЭНТРАЛІЗАВАНАГА
ТЭСЦІРАВАННЯ БЕЗ РЭПЕТЫТАРА

Практыкум для вучняў устаноў
агульнай сярэдняй адукацыі і абітурыентаў

М а з ы р
«Выснова»
2 0 1 9

УДК 311.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2.Бел-922

П69

С к л а д а л ь н і к **А. В. Ляўковіч**

Р э ц е н з е н т ы :

кандыдат філалагічных навук, дацэнт, дацэнт кафедры рускай мовы і культуры маўлення УА «Ваенная акадэмія Рэспублікі Беларусь» **С. І. Фацеева**;

настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі
ДУА «Сярэдняя школа № 16 г. Мазыра» **Я. В. Есіс**

Практыкум па беларускай мове. Падрыхтоўка да цэнтралізаванага тэсціравання без
П69 рэпетытара : практыкум для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і абітурыентаў / склад. А. В. Ляўковіч. — Мазыр : Выснова, 2019. — 73, [3] с.

ISBN 978-985-27-0000-0.

Кніга змяшчае практычны матэрыял па ўсіх тэмах школьнага курса беларускай мовы і з'яўляецца другой часткай дапаможніка «Беларуская мова. Падрыхтоўка да цэнтралізаванага тэсціравання без рэпетытара». Практыкум дапаможа старшакласнікам падрыхтавацца самастойна, без дапамогі рэпетытараў, да ЦТ; паўтарыць увесь моўны матэрыял, які вывучаўся ў 5—9 класах, замацоўваючы яго практычна.

Рэкамендуецца вучням, абітурыентам, настаўнікам беларускай мовы і літаратуры устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

УДК 311.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2.Бел-922

Месца
для запісаў:

1. Паўтары «Правапіс *е, ё, я ў* простых і складаных словах».

2. Выканай заданні.

1. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *е*:

1) м_даль;	4) м_травы;
2) пан_дзелак;	5) м_ркаваць.
3) цв_сці;	

2. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) п_шчота;	4) сярэдн_вяковы;
2) кв_тнець;	5) ап_ляцыя.
3) ц_жкаваты;	

3. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) м_ккаваты;	4) X_рсон;
2) сув_зь;	5) б_тонны.
3) заз_лянелі;	

4. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) г_роіка;	4) по_с;
2) заходн_еўрапейскі;	5) жыцц_радасны.
3) с_мігадовы;	

5. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *е*:

1) ве_лка;	4) вым_рзнуць;
2) вугл_кіслы;	5) м_лодыя.
3) н_веста;	

6. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) вын_ньчыць;	4) м_ханіка;
2) стал_плавільны;	5) зв_нець.
3) п_рсцёнак;	

7. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *е*:

1) вым_рэнне;	4) б_з догляду;
2) камен_бітны;	5) в_лікаваты.
3) ап_рацыя;	

8. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) кал_ндар;	4) мес_ц;
2) зас_нь;	5) с_зонны.
3) в_снянка;	

9. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) по_с;	4) в_тракі;
2) вугл_кіслы;	5) шасцідз_сятнік.
3) зме_падобны;	

10. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *я*:

1) дал_гляд;	4) земл_ўладальнік;
2) насенн_сушылка;	5) эл_ксір.
3) збра_носец;	

Трэба
запомніць!

ЛІТАРАТУРА

1. Беларускі арфаграфічны слоўнік / пад рэд. А. А. Лукашанца. — Мн., 2012.
2. Бурак, Л. І. Сучасная беларуская мова: сінтаксіс, пунктуацыя / Л. І. Бурак. — Мн., 1987.
3. Валочка, Г. М. Беларуская мова: дапаможнік для падрыхтоўкі да цэнтралізаванага тэсціравання / Г. М. Валочка, Я. М. Лаўрэль, С. А. Язерская. — Мн., 2010.
4. Гаўрош, Н. В. Беларуская мова. Тэсты: для школьнікаў і абітурыентаў / Н. В. Гаўрош, В. У. Азарка, А. С. Васілеўская. — Мн., 2005.
5. Кавалёва, М. Ц. Беларуская мова: дапаможнік для вучняў старэйшых класаў / М. Ц. Кавалёва. — Мн., 1995.
6. Кавалёва, М. Ц. Сучасная беларуская літаратурная мова: лексікалогія, фанетыка, арфаграфія / М. Ц. Кавалёва, А. К. Юрэвіч і інш. — Мн., 1993.
7. Капылоў, І. Л. Арфаграфічны слоўнік беларускай мовы для школьнікаў: новыя правілы беларускага правапісу / І. Л. Капылоў, Т. М. Маракуліна. — Мн., 2010.
8. Куліковіч, У. І. Новае ў беларускай арфаграфіі / У. І. Куліковіч. — Мн., 2009.
9. Малажай, Г. М. Беларуская мова: да абавязковага цэнтралізаванага тэсціравання / Г. М. Малажай. — Мн., 2005.
10. Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі. — 2-е выд., стэр. — Мн., 2010.
11. *Прыгодзіч, М. Р.*
12. Русско-белорусский словарь : в 3 томах / Под ред. Я. Колоса, К. Крапивы. — 5-е изд., испр. — Мн., 1994.
13. Цыбульская, С. Т. Практычны курс падрыхтоўкі да пераказу / С. Т. Цыбульская. — Мн.: ТэтраСістэмс, 2004.
14. Цэнтралізаванае тэсціраванне. Беларуская мова: поўны зборнік тэстаў. — Мн., 2017.
15. Цэнтралізаванае тэсціраванне. Беларуская мова: зборнік тэстаў. — Мн., 2017.
16. Цэнтралізаванае тэсціраванне. Беларуская мова: зборнік тэстаў. — Мн., 2018.

ЗМЕСТ

A1	3
A2	4
A3	5
A4	6
A5	7
A6	8
A7	9
A8	10
A9	11
A10	12
A11	13
A12	14
A13	15
A14	16
A15	17
A16	19
A17	21
A18	23
A19	25
A20	27
A21	29
A22	31
A23	33
A24	35
A25	37
A26	39
A27	41
A28	43
A29	45
A30	46
<i>Тэксты да заданняў</i>	47
B1	49
B2	50
B3	51
B4	52
B5	53
B6	54
B7	55
B8	57
B9	60
B10	63
<i>Заданні для тых, хто хоча ведаць больш</i>	66
<i>Адказы</i>	72
<i>Літаратура</i>	74